

DWB.778.1.2022

KOMISARZ WYBORCZY W WAŁBRZYCHU II

Informacja o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych uprawnionych do udziału w referendum lokalnym w sprawie odwołania Burmistrza Łądka-Zdroju przed upływem kadencji, zarządzonym na dzień 6 listopada 2022 r.

Niniejsze uprawnienia przewidziane są w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1277) w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (tj. Dz.U.2019.741) oraz w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 3 września 2018 r. w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego (M.P. z 2018 r. poz. 966, z 2019 poz. 375, z 2020 r. poz. 790 oraz z 2021 r. poz. 272). Osoby niepełnosprawne uprawnione do udziału w referendum biorą udział w referendum na takich samych zasadach, jak pozostałe osoby uprawnione do udziału w referendum, jednakże przysługują im dodatkowo poniższe uprawnienia.

I. Prawo do uzyskania informacji o referendum

Wyborca niepełnosprawny wpisany do rejestru wyborców w gminie, ma prawo do uzyskiwania informacji o:

- terminie referendum oraz godzinach głosowania,
- właściwym dla siebie obwodzie głosowania,
- lokalach obwodowych komisji do spraw referendum przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy niepełnosprawnego,
- warunkach dopisania wyborcy do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w wybranym przez niego obwodzie głosowania na obszarze gminy, właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania lub właściwej ze względu na figurowanie w rejestrze wyborców tej gminy,
- przedmiocie referendum, brzmieniu pytań referendalnych, warunkach oraz formach głosowania.

Informacje, o których mowa wyżej, są także dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej gminy oraz podawane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie.

Informacje te, są także przekazywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) osobie niepełnosprawnej, na jej wniosek, telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej. We wniosku, o którym mowa, osoba niepełnosprawna podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania.

II. Prawo do głosowania korespondencyjnego

Głosować korespondencyjnie mogą wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 573, 1981, z 2022 r. poz. 558 i 1700), w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 504 i 1504);

- 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 4) o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
- 5) o zaliczeniu do II grupy inwalidów;

a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Głosować korespondencyjnie może również wyborca:

- 1) podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1657);
- 2) który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat.

Zamiar głosowania korespondencyjnego wyborca zgłasza komisarzowi wyborczemu **najpóźniej do 15 dnia przed dniem referendum tj. do dnia 24 października 2022 r.** (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym), z wyjątkiem wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, który zamiar głosowania komisarzowi wyborczemu zgłasza **najpóźniej do 5 dnia przed dniem referendum, tj. do dnia 2 listopada 2022 r. (art. 53b § 1 Kodeksu wyborczego,** termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym).

Zgłoszenie może być dokonane ustnie (ustnie nie oznacza telefonicznie), pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Powinno ono zawierać nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL wyborcy, oświadczenie o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców w danej gminie, oznaczenie referendum, którego dotyczy zgłoszenie, a także wskazanie adresu, na który ma być wysłany pakiet referendalny.

Do zgłoszenia wyborca niepełnosprawny dołącza kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności.

W zgłoszeniu wyborca niepełnosprawny może zażądać przesłania mu wraz z pakietem referendalnym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

Wyborca głosujący korespondencyjnie będzie ujęty w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla jego stałego miejsca zamieszkania.

Jeżeli zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego nie spełnia wymogów, o których powyżej, wyborca zostanie wezwany do uzupełnienia zgłoszenia w terminie 1 dnia od dnia doręczenia wezwania. Zgłoszenie złożone po terminie, niespełniające wymogów, o których mowa, lub nieuzupełnione w terminie, także złożone przez wyborcę niepełnosprawnego lub wyborcę, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, który wystąpił z wnioskiem o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania, pozostawia się bez rozpoznania, o czym informuje się wyborcę.

Wyborca, który zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, **otrzymuje, nie później niż 6 dni przed dniem głosowania, tj. do 31 października 2022 r.,** pakiet referendalny, z wyjątkiem wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, który pakiet referendalny otrzymuje **nie później niż 2 dni przed dniem głosowania tj. do 4 listopada 2022 r.** Pakiet referendalny zostanie doręczony **wyłącznie do rąk własnych** wyborcy, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru.

Jeżeli wyborca nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

W przypadku nieobecności wyborcy niepełnosprawnego pod wskazanym adresem doręczający umieszcza zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania wyborcy. Termin powtórnego doręczenia nie może być dłuższy niż 1 dzień od dnia pierwszego doręczenia.

W skład pakietu referendalnego przekazywanego wyborcy wchodzi: koperta zwrotna, karta lub karty do głosowania, koperta na kartę lub karty do głosowania, oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania, instrukcja głosowania korespondencyjnego i ewentualnie nakładka na karty do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a — jeżeli wyborca zażądał jej przestania (**wzór pakietu korespondencyjnego do głosowania w referendum lokalnym określają załączniki do Postanowienia Nr 283/2020 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu II z dnia 31 sierpnia 2020 r.**)

Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „x” są co najmniej dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

Po oddaniu głosu kartę lub karty do głosowania należy umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę/-y do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na kartę/karty do głosowania spowoduje, że karta/karty do głosowania nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.**

Zaklejoną kopertę na kartę/karty do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji ds. referendum.

Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu. **Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karty do głosowania nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.**

Kopertę zwrotną należy zakleić i nadać na adres obwodowej komisji ds. referendum. **Nadanie polega na przekazaniu koperty zwrotnej przedstawicielowi Poczty Polskiej**, przez wyborcę niepełnosprawnego lub wyborcę, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, a otrzymał pakiet wyborczy, na podstawie okazanego przez niego dokumentu potwierdzającego tożsamość. **Przekazanie następuje za pokwitowaniem najpóźniej w:**

- 1) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień głosowania (tj. 3 listopada 2022 r.), jeżeli wyborca, w momencie doręczenia pakietu wyborczego zgłosił potrzebę jej odbioru, pod adresem wskazanym przez tego wyborcę;
- 2) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień głosowania (tj. 3 listopada 2022 r.) – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca, jest ujęty w rejestrze wyborców;
- 3) trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień głosowania (tj. 2 listopada 2022 r.) w dowolnej placówce Poczty Polskiej.

Przedstawiciel Poczty Polskiej odbierze zamkniętą kopertę zwrotną **od wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych**, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1657) Odbiór następuje spod drzwi mieszkania lub innego lokalu, pod adresem doręczenia pakietu wyborczego, z zastosowaniem odpowiednich środków zapobiegawczych. O zasadach odbioru poinformuje przedstawiciel Poczty Polskiej przekazując pakiet wyborczy.

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji ds. referendum, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej. **Nie dotyczy to wyborców podlegających w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych**

Głosować korespondencyjne **nie mogą** wyborcy umieszczeni w spisach wyborców w obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych, a także wyborcy, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania.

III. Prawo do głosowania przez pełnomocnika

Wyborcy niepełnosprawni, o których mowa w części II informacji dotyczącej głosowania korespondencyjnego oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 60 lat, mają prawo do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie, co udzielający pełnomocnictwa do głosowania.

Pełnomocnikiem **nie może być** osoba wchodząca w skład komisji obwodowej ds. referendum właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania, a także mężowie zaufania i obserwatorzy społeczni.

Pełnomocnictwo można przyjąć tylko od jednej osoby lub od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babka, itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka, itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa wyborca **składa wniosek** do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, w której jest wpisany do rejestru wyborców.

Wniosek należy **złożyć najpóźniej w 9 dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 28 października 2022 r. (wzór wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania w referendum lokalnym stanowi załącznik nr 1 do Postanowienia Nr 283/2020 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu II z dnia 31 sierpnia 2020 r.)**

Do wniosku należy dołączyć:

- pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa — **wzór zgody na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania w referendum lokalnym stanowi załącznik nr 2 do Nr 283/2020 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu II z dnia 31 sierpnia 2020 r.**
- kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, **jeżeli wyborca udzielający pełnomocnictwa w dniu głosowania nie będzie miał ukończonych 60 lat.**

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany z zasady w miejscu zamieszkania wyborcy, chyba, że wyborca we wniosku zwróci się o jego sporządzenie w innym miejscu na obszarze gminy.

Jeżeli wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania nie spełnia warunków, o których mowa, wójt, w terminie 3 dni od dnia otrzymania wniosku, wzywa wyborcę do usunięcia wad wniosku w terminie 3 dni. Jeżeli wad nie można usunąć albo nie zostały one usunięte w terminie wójt odmawia sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania. Odmowę sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie wyborcy.

Wyborca ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez złożenie najpóźniej na 2 dni przed dniem głosowania, **tj. do dnia 4 listopada 2022 r.** stosownego oświadczenia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) gminy, w której sporządzono akt pełnomocnictwa, lub doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji ds. referendum w dniu głosowania.

Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu wyborczym, jeżeli wcześniej nie oddał głosu pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez wyborcę powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Głosowania przez pełnomocnika nie przeprowadza się w obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych.

IV. Głosowanie w wybranym przez siebie lokalu obwodowej komisji ds. referendum, w tym w lokalu dostosowanym do potrzeb wyborców niepełnosprawnych

Wyborca niepełnosprawny może głosować osobiście w lokalu obwodowej komisji ds. referendum w obwodzie głosowania właściwym dla jego miejsca zamieszkania. Może także głosować w wybranym przez siebie lokalu obwodowej komisji ds. referendum, w tym także w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. W tym celu powinien on złożyć wniosek o dopisanie do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania (art. 28 §1 pkt 1 Kodeksu wyborczego).

Wniosek składa się w urzędzie gminy najpóźniej w 5 dniu przed dniem głosowania, tj. do dnia 2 listopada 2022 r. (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym).

Po złożeniu powyższego wniosku wyborca zostanie skreślony ze spisu wyborców w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

Informacja o lokalach obwodowych komisji ds. referendum dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej gminy oraz w obwieszczeniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o numerach i granicach obwodów głosowania, najpóźniej **w 30 dniu przed dniem referendum tj. 7 października 2022 r.**

V. Głosowanie w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a

W lokalu obwodowej komisji ds. referendum wyborca niepełnosprawny może także głosować przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

W dniu głosowania obwodowa komisja ds. referendum wraz z kartą do głosowania wyda wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, nakładkę na tę kartę. Po oddaniu głosu wyborca obowiązany jest zwrócić komisji obwodowej nakładkę na kartę.

VI. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum

Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu w lokalu obwodowej komisji ds. referendum inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tego wyborcy. Dopuszczalne jest, aby na życzenie wyborcy niepełnosprawnego w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji, mąż zaufania ani obserwator społeczny.

Natomiast komisja jest obowiązana, na prośbę wyborcy niepełnosprawnego, do przekazania ustnie treści obwieszczeń referendalnych.

Komisarz Wyborczy w Wałbrzychu II

/-/ Sebastian Kowalski